

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelir İdaresi Başkanlığı

7/45015
68:192

Sayı : 15014783/610-1819- 81461
Konu : Yazılı Soru Önergesi

11.08.2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 16.06.2014 tarihli ve 43452547-120.00/182668 sayılı yazınız.

Van Milletvekili Sayın Özdal ÜÇER'in tarafıma tevcih ettiği 7/45015 esas numaralı yazılı soru önergesinde yer alan hususlara ilişkin cevabımız aşağıda açıklanmıştır.

Bilindiği üzere, Anayasamızın 73 üncü maddesinde; "Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür. Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülükler kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır." hükmü yer almaktadır. Anılan hüküm uyarınca vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerin konulması, değiştirilmesi ve kaldırılmasına ilişkin düzenlemelerin kanunla yapılması gerekmekte olup, kanun yapma yetkisinin ise Türkiye Büyük Millet Meclisine ait olduğu tabiidir.

Buna göre, Van İlinde meydana gelen deprem felaketi nedeniyle anılan İldeki mükelleflerin vergi borçlarının **özel bir yasa ile depremden zarar görme konusunda bir ayrım yapılmaksızın terkin edilmesi hususunda düzenleme yapma yetkisi** Türkiye Büyük Millet Meclisine ait bulunmakta olup, bu konuda Bakanlığımızca herhangi bir tasarrufta bulunulması imkân dâhilinde değildir.

Bununla birlikte, Bakanlığımız mevcut vergi kanunlarını uygularken mükellefler arasında herhangi ayrım gözetmeksizin, hukukun içinde kalarak ve mükellef haklarını gözeterek sadece bir mükellefe değil aynı durumda bulunan bütün mükelleflere eşit uygulamalar yapmakta, tüm eylem ve işlemlerde yasallık, adalet ve tarafsızlık ilkeleri doğrultusunda hareket etmektedir.

Bu çerçevede, Van İlinde meydana gelen deprem afetinden zarar gören mükelleflerimize yönelik olarak, Bakanlığımız yetkileri dahilinde bugüne kadar yapılan ve Bakanlığımız görev alanı çerçevesinde yapılması mümkün olan faaliyetlere aşağıda yer verilmiştir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun "Vergi terkin" başlıklı 115 inci maddesinde; yangın, yer sarsıntısı, yer kayması, su basması, kuraklık, don, muzir hayvan ve haşarat istilası ve bunlara benzer afetler yüzünden, varlıklarının en az üçte birini kaybeden mükelleflerin bu afetlerin zarar verdiği gelir kaynaklarıyla ilgili bulunan vergi borçları ve vergi cezaları ile mahsullerinin en az üçte birini kaybeden mükelleflerin afete maruz arazi için zararın tahakkuk ettiği hasat ve devşirme zamanına tesadüf eden yıla ait olarak tahakkuk ettirilen Arazi Vergisi borçlarının ve vergi cezalarının Bakanlığımızca zararlarla mütenasip olmak üzere, kısmen veya tamamen terkin olunabileceği hükmüne bağlanmıştır.

Buna göre, deprem felaketinden zarar gören mükelleflerin anılan Kanun kapsamında olup, deprem felaketinin vuku bulduğu tarihe kadar tahakkuk edip ödenmemiş vergi borçlarının, her bir mükellef tarafından yazılı başvuru yapılması halinde ve durumlarının yukarıda yer verilen madde kapsamında değerlendirilmesi neticesinde, terkin edilmesi imkân dâhilindedir.

Öte yandan, aynı Kanununun 13 üncü maddesinin 2 numaralı bendinde vergi ödevlerinin yerine getirilmesine engel olacak yangın, yer sarsıntısı ve su basması gibi afetler mücbir sebep halleri arasında sayılmış, Kanunun 15 inci maddesinde ise 13 üncü maddede yazılı mücbir sebeplerden herhangi birinin bulunması halinde bu sebep ortadan kalkıncaya kadar sürelerin işlemeyeceği, bu takdirde tarh zamanaşımı süresinin işlemeyen süreler kadar uzayacağı, bu hükmün uygulanması için mücbir sebebin malum olması veya ilgililer tarafından ispat ve tevsik edilmesi gerektiği hükme bağlanmıştır.

Buna göre, Van ilinde meydana gelen deprem felaketi nedeniyle ilan edilen mücbir sebep hali, 23.10.2011 tarihinden itibaren verilmesi gereken tüm beyannameler ile bildirimlerin verilme ve ödeme süreleri açısından halen devam etmekte olup, mücbir sebep hali sonlandırıldığında söz konusu beyannamelerin ne şekilde verileceği hususu yukarıda yer alan hüküm çerçevesinde değerlendirilecek ve gerekli bilgilendirme Bakanlığımızca yapılacaktır.

Ayrıca Bakanlar Kuruluna, 213 sayılı Kanunun 13 üncü maddesi uyarınca “*mücbir sebep hali kabul edilen vergi mükelleflerinin, 6111 sayılı Kanun kapsamında yapılandırılan borçlarının taksit ödeme sürelerini mücbir sebep halinin bitim tarihini takip eden aydan başlamak üzere topluca veya ayrı ayrı bir yıla kadar uzatma*” hususunda yetki tanınmış olup, Bakanlar Kurulu bu yetkisini 17.3.2012 tarihli ve 28236 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 2012/2941 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kullanarak doğal afet nedeniyle mücbir sebep hali ilan edilen yerlerdeki borçluların münhasıran bu yerlerdeki dairelere (alacaklı idarelere) olan 6111 sayılı Kanun hükümlerine göre yapılandırılan borçlarının ödeme sürelerini uzatmış bulunmaktadır.

Bununla birlikte, 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesinin altıncı fıkrasında, 10.11.2012 tarihli ve 28463 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 6358 sayılı EXPO 2016 Antalya Kanununun 21 inci maddesi ile yapılan değişiklik neticesinde, tecil salâhiyeti kullanacak ve bu salâhiyeti devredecek olan makamlara, 213 sayılı Kanuna göre doğal afetler nedeniyle ilan edilen mücbir sebep hali kapsamındaki amme borçlularının, mücbir sebep halinin sona erdiği tarihe kadar ödemeleri gereken amme borçları ile mücbir sebep nedeniyle ödeme süreleri ertelenen amme borçlarını faiz alınmaksızın veya yürürlükteki faiz oranından daha düşük faiz oranıyla tecil etme yetkisi verilmiş bulunmaktadır.

Yapılan bu düzenlemeye istinaden 31.12.2012 tarihli ve 4. Mükerrer 28514 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Seri: B Sıra No:7 Tahsilat Genel Tebliği kapsamında Van İlinde 23.10.2011 tarihinde meydana gelen deprem felaketi nedeniyle Van İli merkez ve ilçelerinde, Ağrı İli Patnos İlçesi ve Bitlis İli Adilcevaz İlçesindeki mükellefler de alınmış ve mükelleflerin borçları azami 24 ay süre ile tecil faizi alınmaksızın taksitlendirilmiştir.

Ayrıca, Van İlinde faaliyette bulunan mükelleflerin vergi daireleri itibariyle dağılımı ile ertelenen vergilerin vergi daireleri ve vergi türleri itibariyle dağılımını gösteren tablo ekte yer almaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Maliye Bakanı

ERTELENEN VERGİ MİKTARININ VERGİ DAİRELERİ VE VERGİ TÜRÜ BAZINDA DAĞILIMI (TL)

	YILLIK GELİR VERGİSİ	GELİR VERGİSİ S. (MUHTASAR)	KURUMLAR VERGİSİ	GELİR VERGİSİ (GMSİ)	BASİT USULDE TİCARİ KAZANÇ	GERÇEK USULDE KATMA DEĞER VERGİSİ	BSMV	GELİR GEÇİCİ VERGİ	KURUM GEÇİCİ VERGİ	DAMGA VERGİSİ (BEYANNAMEL İDAMGA VERGİSİ MÜKELLEFLİ)
BAŞKALE MAL MÜDÜRLÜĞÜ	414.145,25	4.375.227,60	150.866,80	7.154,51	120.287,61	665.729,44	80.340,14	204.418,57	195.109,73	174.448,42
ÇATAK MAL MÜDÜRLÜĞÜ	61.752,30	1.437.135,58	120.781,47	1.867,83	195.235,42	150.623,62	63.399,03	91.081,27	109.816,58	37.820,91
GEVAŞ MAL MÜDÜRLÜĞÜ	377.446,43	2.203.847,75	321.837,92	10.312,76	182.984,37	1.178.520,42	22.793,63	202.927,06	333.127,94	120.004,87
GÜRPINAR MAL MÜDÜRLÜĞÜ	206.516,84	2.129.810,89	81.996,49	3.472,57	196.497,53	568.166,32	63.976,83	178.892,15	103.166,17	41.111,88
MURADIYE MAL MÜDÜRLÜĞÜ	422.135,53	4.296.058,12	94.864,08	9.016,17	103.584,45	422.715,09	71.383,79	332.463,07	101.575,39	433.470,28
ÖZALP MAL MÜDÜRLÜĞÜ	278.449,49	3.289.038,89	347.285,17	5.729,18	169.687,81	1.133.597,20	76.840,50	239.954,87	373.894,77	587.501,83
BAHÇESARAY MAL MÜDÜRLÜĞÜ	35.148,34	975.920,32	20.830,04	5.892,78	41.595,19	80.895,30	21.133,13	33.531,36	30.860,67	76.875,80
ÇALDIRAN MAL MÜDÜRLÜĞÜ	306.360,98	2.338.810,72	181.939,33	3.891,32	140.564,93	1.561.161,64	25.124,21	206.236,16	200.042,33	536.972,38
EDREMIT MAL MÜDÜRLÜĞÜ	372.749,61	8.277.286,16	949.596,71	31.838,50	183.759,99	427.250,64	47.179,33	90.838,12	445.744,80	118.141,41
SARAY MAL MÜDÜRLÜĞÜ	31.660,56	715.105,70	56.781,40	1.760,63	25.695,11	56.498,47	26.818,15	37.608,78	75.463,82	490,27
ERÇİŞ VERGİ DAİRESİ	3.841.466,19	24.078.668,36	3.947.726,82	77.364,00	546.449,94	5.691.665,63	566.362,82	2.112.526,75	2.212.336,87	1.350.993,94
VAN VERGİ DAİRESİ	21.075.515,41	332.282.216,84	40.287.211,29	1.301.099,05	2.776.532,33	124.427.269,65	2.734.656,47	10.004.866,85	44.573.484,29	27.203.888,34
TOPLAM	27.423.346,93	386.399.126,93	46.561.717,52	1.459.399,30	4.682.864,68	136.364.093,42	3.800.008,03	13.735.345,01	48.754.623,36	30.681.720,33

	DİĞER ÜCRETLER	KURUMLAR VERGİSİ STOPAJI	PETROL VE DOĞALGAZ ÜRÜNLERİNE İLİŞKİN ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ	TÜTÜN MAMÜLLERİNE İLİŞKİN ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ	ZİRAİ KAZANÇ GELİR VERGİSİ
BAŞKALE MAL MÜDÜRLÜĞÜ	113,00				11.580,00
GEVAŞ MAL MÜDÜRLÜĞÜ			35,22		
ERÇİŞ VERGİ DAİRESİ	865,29	11.557,15		32.071,00	1.470,00
VAN VERGİ DAİRESİ	31.398,00		23.250.598,84		
TOPLAM	32.376,29	11.557,15	23.250.634,06	32.071,00	13.050,00

2011, 2012 ve 2013 Yılları İtibarıyla Vergi Dairesi Bazında Mükellef Dağılımı
(Adet)

VERGİ DAİRESİ ADI	2011	2012	2013
BAŞKALE MAL MÜDÜRLÜĞÜ	1.299	1.223	1.203
ÇATAK MAL MÜDÜRLÜĞÜ	330	316	330
GEVAŞ MAL MÜDÜRLÜĞÜ	751	753	776
GÜRPINAR MAL MÜDÜRLÜĞÜ	934	931	940
MURADIYE MAL MÜDÜRLÜĞÜ	809	846	866
ÖZALP MAL MÜDÜRLÜĞÜ	1.228	1.227	1.285
BAHÇESARAY MAL MÜDÜRLÜĞÜ	195	216	224
ÇALDIRAN MAL MÜDÜRLÜĞÜ	992	1.020	1.021
EDREMIT MAL MÜDÜRLÜĞÜ	592	732	843
SARAY MAL MÜDÜRLÜĞÜ	295	297	302
ERCİŞ VERGİ DAİRESİ	3.761	3.971	4.228
VAN VERGİ DAİRESİ	15.024	15.823	16.656

TOPLAM

26.210 27.355 28.674